

Rekenkamer Hof van Twente
t.a.v. de voorzitter, mevr. J. Langenhof
p/a griffie Hof van Twente

Verzenddatum

10 september 2025

Uw brief van

1 Juli 2025

Uw kenmerk

981298

Behandeld door

Maurice Grobben

Onderwerp

Reactie rekenkamerrapport 'Zicht op zeggenschap'

Beste mevrouw Langenhof,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het rapport "Zicht op zeggenschap" dat is uitgebracht naar aanleiding van het gezamenlijk rekenkameronderzoek naar Twentse Samenwerking. Dit onderzoek is mede op initiatief van de Rekenkamercommissie Hof van Twente tot stand gekomen.

Het rapport behandelt een vraagstuk dat ook binnen onze gemeente nadrukkelijk leeft. Na de ontbinding van Regio Twente is binnen Hof van Twente regelmatig gesproken over de veelheid aan samenwerkingsverbanden en de daaraan verbonden vraagstukken rondom democratische legitimiteit en bestuurlijke drukte. Feit is dat de laatste jaren het speelveld aanmerkelijk complexer is geworden, waardoor het voor alle betrokkenen moeilijk is om goed overzicht te houden. Belangrijk element daarbij is de mate van inzicht en invloed die raadsleden op deze samenwerkingsverbanden hebben.

Het rapport presenteert op gestructureerde wijze de diverse samenwerkingsverbanden. Het biedt een uitgebreid overzicht van het speelveld, waarbij het inventariserende karakter van het onderzoek door ons als waardevol wordt ervaren. Daarnaast geeft het rapport inzicht in hoe raadsleden en collegeleden deze samenwerkingen beleven. Het onderscheid tussen formele en informele samenwerkingen vraagt wel om interpretatie.

Het antwoord op de vraag hoe het is gesteld met de democratische legitimiteit van bestuurlijke samenwerkingen is niet eenduidig te geven, zo blijkt ook het onderzoek.

Bij de vraag of gemeenteraden voldoende in staat zijn om hun kaderstellende en controlerende rol waar te kunnen maken is het naar onze overtuiging van groot belang het onderscheid te maken tussen enerzijds samenwerkingen die zien op bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken, die meer des colleges zijn en anderzijds samenwerkingen die zien op beleids- en strategische taken, waar de raad nadrukkelijk een rol heeft. Dit inzicht biedt ruimte voor een differentiatie in betrokkenheid om overload aan informatie te voorkomen. Zo heeft onze raad in de nota verbonden partijen een focus aangebracht, zodat gericht relevante informatie kan worden gedeeld.

Het onderzoek wekt naar onze indruk de suggestie dat de raad naar het oordeel van de onderzoekers bij alle vormen van samenwerking op eenzelfde wijze betrokken dient te zijn. Dat zou evenwel geen recht doen aan de verschillen in taken tussen raad en college.

Hieronder geven wij een nadere reactie op de afzonderlijke aanbevelingen uit het rapport:

1. Aan het individuele college: Zorg voor overzicht

Wij onderschrijven het belang van inzicht in de samenwerkingsverbanden, niet alleen voor de raad maar ook voor ons als college. Volgens onze nota Verbonden Partijen geven wij in zowel de programmabegroting als de jaarrekening een overzicht van alle verbonden partijen in de gelijknamige paragraaf. Waar dit vollediger of explicieter kan, zullen wij dat verbeteren.

In het rapport wordt in het theoretisch kader onderscheid gemaakt tussen beleidsmatig strategische en samenwerkingen op uitvoeringsniveau. Dit sluit aan bij onze systematiek waarbij wij rondom samenwerking vier categorieën hanteren, namelijk bedrijfsvoering, uitvoering, beleid en strategie. Dit onderscheid is van belang omdat de mate van betrokkenheid van de raad in termen van bevoegdheden en sturingsmogelijkheden hierin verschilt. Samenwerkingen binnen de categorieën beleid en strategie zijn voor kaderstelling en controle relevanter dan die in de andere categorieën.

2. Aan de individuele gemeenteraden: Sta stil bij de vraag of in het algemeen extra inzet op samenwerking wenselijk is

Wij onderschrijven deze aanbeveling en zijn als college bereid om hierover actief het gesprek aan te gaan met de gemeenteraad. Zo zijn wij voornemens om onze Strategiekaart samenwerking, die een aantal jaar geleden is opgesteld, en die een visie geeft op hoe Hof van Twente zich wenst te verhouden tot de bestuurlijke omgeving in Twente te gaan actualiseren. Daarbij moedigen wij de raad aan om na te denken over de vraag op welke wijze hij zelf betrokken wil zijn bij de verschillende samenwerkingsverbanden.

3. Aan de individuele gemeenteraden en colleges: Stuur vanuit inhoud en maak in een regionale agenda concreet hoe je samen stuurt

Zoals hiervoor aangegeven, gaan en blijven wij graag in gesprek met de gemeenteraad onze positie in regionale samenwerking. In de komende raadsperiode gaan wij hierover graag in gesprek met de nieuwe raad, vanuit onze visie op de positie van Hof van Twente in de regio en op onze eigen toekomst als gemeente.

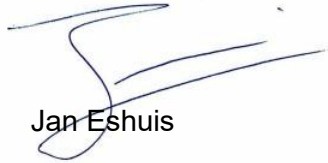
4. Aan de individuele gemeenteraden en college: Bespreek dit rapport met de zittende raad en formuleer op basis daarvan een advies aan de nieuwe raad

Wij zijn graag bereid om dit rapport en de aanbeveling met onze gemeenteraad te bespreken en daarbij toe te werken naar een advies dat richtinggevend kan zijn voor de nieuwe raad.

Wij gaan ervan uit hiermee een passende reactie te hebben gegeven op de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. Deze brief sturen wij ook ter kennisname naar de raad.

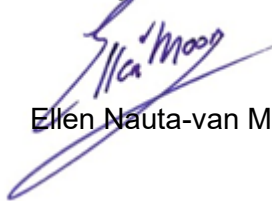
Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris,

Jan Eshuis

de burgemeester,

Ellen Nauta-van Moorsel